

II

(Komunikaty)

KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

**Komunikat Komisji w sprawie dobrowolnych systemów i wartości standardowych w systemie
kryteriów zrównoważonego rozwoju dla biopaliw i biopłynów UE**

(2010/C 160/01)

1. WPROWADZENIE

W 2009 r. UE wprowadziła najbardziej wszechstronny i najnowocześniejszy system kryteriów zrównoważonego rozwoju obowiązujący na świecie. Dyrektywa w sprawie energii odnawialnej⁽¹⁾ ustanawia kryteria zrównoważonego rozwoju dla biopaliw i biopłynów. W odniesieniu do biopaliw odpowiednie kryteria zostały ustanowione w dyrektywie w sprawie jakości paliwa⁽²⁾. Odnoszą się one zarówno do biopaliw i biopłynów wyprodukowanych w UE, jak i do biopaliw lub biopłynów importowanych. Państwa członkowskie mają za zadanie czuwanie nad tym, aby podmioty gospodarcze wypełniały kryteria zrównoważonego rozwoju w przypadku biopaliw i biopłynów wykorzystywanych do celów⁽³⁾ wymienionych w dyrektywie w sprawie energii odnawialnej, dyrektywie w sprawie jakości paliwa, w Wytocznych wspólnotowych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska⁽⁴⁾ oraz w rozporządzeniu w sprawie emisji CO₂ z samochodów osobowych⁽⁵⁾.

System kryteriów zrównoważonego rozwoju obejmuje dwa narzędzia skonstruowane tak, aby ograniczyć obciążenie administracyjne podmiotów gospodarczych:

- 1) możliwość wykorzystywania uznanych „systemów dobrowolnych” lub „dwustronnych i wielostronnych umów” w celu wykazania zgodności z niektórymi lub ze wszystkimi kryteriami zrównoważonego rozwoju; oraz
- 2) możliwość wykorzystywania wartości standardowych ustanowionych w dyrektywie, w celu wykorzystania zgodności

z kryterium dotyczącym ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

Komisja może uznać, że systemy dobrowolne lub dwustronne i wielostronne umowy podpisane przez Unię zawierają rzetelne dane na temat kryteriów zrównoważonego rozwoju. Komisja może dodawać wartości standardowe dla nowych metod produkcji biopaliw i biopłynów oraz uaktualniać istniejące wartości. Niniejszy komunikat określa, w jaki sposób Komisja ma zamiar pełnić swoje obowiązki skutkujące takimi decyzjami. Dostarcza on informacji państwom członkowskim, państwom trzecim, podmiotom gospodarczym oraz organizacjom pozarządowym.

Wraz z niniejszym komunikatem Komisja przyjęła Komunikat w sprawie praktycznego wdrożenia unijnego systemu kryteriów zrównoważonego rozwoju sektora biopaliw i biopłynów oraz obowiązujących zasad obliczeń w odniesieniu do biopaliw⁽⁶⁾, który ma na celu ułatwienie spójnego wdrażania systemu kryteriów zrównoważonego rozwoju.

Niniejszy komunikat posługuje się numerami artykułów dyrektywy w sprawie energii odnawialnej w celu odesłania do poszczególnych przepisów. W tabeli wskazano, jak znaleźć odpowiadające im przepisy dotyczące biopaliw w dyrektywie dotyczącej jakości paliwa. Obecne w niniejszym komunikacie odniesienia do „dyrektywy” odsyłają do dyrektywy w sprawie energii odnawialnej. Jeżeli dyrektywa w sprawie jakości paliwa zawiera odpowiadający przepis, dotyczą one również tej dyrektywy.

Tabela 1: Artykuły i załączniki, o których mowa w niniejszym komunikacie

Dyrektywa w sprawie energii odnawialnej	Dyrektywa w sprawie jakości paliwa
Artykuł 17: Kryteria zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do biopaliw i biopłynów	Artykuł 7b: Kryteria zrównoważonego rozwoju dotyczące biopaliw

⁽¹⁾ Dyrektywa 2009/28/WE.

⁽²⁾ Dyrektywa 98/70/WE zmieniona dyrektywą 2009/30/WE.

⁽³⁾ Dalsze informacje na ten temat można znaleźć na stronie http://ec.europa.eu/energy/renewables/transparency_platform_en.htm

⁽⁴⁾ Dz.U. C 82 z 1.4.2008, s. 1.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie (WE) nr 443/2009.

⁽⁶⁾ Zob. s. 8 niniejszego Dziennika Urzędowego.

Dyrektywa w sprawie energii odnawialnej	Dyrektywa w sprawie jakości paliwa
Artykuł 18: Weryfikacja zgodności biopaliw i biopłynów z kryteriami zrównoważonego rozwoju	Artykuł 7c: Weryfikacja zgodności biopaliw z kryteriami zrównoważonego rozwoju
Artykuł 19: Obliczanie wpływu biopaliw i biopłynów na emisję gazów cieplarnianych	Artykuł 7d: Obliczanie emisji gazów cieplarnianych z biopaliw w całym cyklu życia
Artykuł 24: Platforma na rzecz przejrzystości ⁽¹⁾	nie dotyczy ⁽²⁾
Artykuł 25: Komitety	nie dotyczy
Załącznik V: Zasady obliczania wpływu biopaliw, biopłynów i ich odpowiedników kopalnych na emisję gazów cieplarnianych	Załącznik IV: Zasady obliczania emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia biopaliw

⁽¹⁾ Dostępny w Internecie pod adresem: http://ec.europa.eu/energy/renewables/transparency_platform_en.htm

⁽²⁾ W przypadku gdy dokumenty są istotne również dla dyrektywy w sprawie jakości paliwa, Komisja zamierza opublikować je również na stronie poświęconej dyrektywie w sprawie jakości paliwa.

2. SYSTEMY DOBROWOLNE

Podmioty gospodarcze muszą dowieść państwom członkowskim, że zostały spełnione kryteria zrównoważonego rozwoju odnoszące się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, do terenów o wysokiej wartości różnorodności biologicznej ⁽¹⁾ oraz terenów zasobnych w pierwiastek węgla ⁽²⁾. Mogą to zrobić na trzy sposoby:

- 1) dostarczając właściwemu organowi krajowemu dane, zgodnie z wymogami ustanowionymi przez państwo członkowskie (w ramach „systemu krajowego”) ⁽³⁾;
- 2) wykorzystując „system dobrowolny” uznany do tego celu ⁽⁴⁾ przez Komisję;
- 3) zgodnie z warunkami dwustronnej lub wielostronnej umowy podpisanej przez Unię z państwami trzecimi, uznanej przez Komisję do tego celu ⁽⁵⁾.

System dobrowolny powinien zawierać niektóre lub wszystkie kryteria w zakresie zrównoważonego rozwoju zawarte w dyrektywie ⁽⁶⁾. Może on również uwzględniać inne kwestie związane z rozwojem zrównoważonym ⁽⁷⁾, nie objęte kryteriami ustanowionymi w dyrektywie ⁽⁸⁾.

W momencie otrzymania wniosku o uznanie systemu dobrowolnego, Komisja ocenia, czy dany system spełni odpowiednie wymogi. Procedura oceny została opisana poniżej.

⁽¹⁾ Artykuł 17 ust. 25.

⁽²⁾ Artykuł 18 ust. 1.

⁽³⁾ Artykuł 18 ust. 3.

⁽⁴⁾ Artykuł 18 ust. 4 akapit drugi; art. 18 ust. 7.

⁽⁵⁾ Artykuł 18 ust. 4 akapit pierwszy; art. 18 ust. 7.

⁽⁶⁾ Systemy dobrowolne nie muszą uwzględniać kryterium dotyczącego wymogów rolnych i środowiskowych oraz norm obowiązujących rolników UE (art. 17 ust. 6). Por. sekcja 2.2 Komunikatu w sprawie praktycznego wdrożenia systemu kryteriów zrównoważonego rozwoju.

⁽⁷⁾ Mogą to być kwestie, o których mowa w art. 18 ust. 4 akapit drugi.

⁽⁸⁾ Państwa członkowskie nie mogą jednak wykorzystywać faktu objęcia dobrowolnym systemem wspomnianych innych kwestii dotyczących zrównoważonego rozwoju jako pretekstu do odmowy uwzględnienia biopaliw lub biopłynów nieobjętych przez system, jeżeli te biopaliwa czy biopłyny spełniają kryteria zrównoważonego rozwoju ustanowione w dyrektywie.

2.1. Procedura oceny i uznania

W celu dokonania oceny systemów Komisja zamierza:

- rozpoczynać procedurę oceny w momencie otrzymania wniosku o uznanie,
- przeprowadzać ocenę systemu niezależnie od źródła jego pochodzenia, tj. niezależnie od tego czy został on opracowany przez organizację rządową czy prywatną,
- przeprowadzać ocenę systemu nawet jeżeli inny uznany system obejmuje już ten sam typ surowca, obszar, itd.,
- oceniać system zgodnie z kryteriami zrównoważonego rozwoju ustanowionymi w dyrektywie ⁽⁹⁾, oraz zgodnie z wymogami dotyczącymi procedury oceny i uznania określonymi w następnej sekcji,
- oceniać, czy system może również stanowić źródło rzetelnych danych w odniesieniu do innych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem ⁽¹⁰⁾, nieobjętych kryteriami zrównoważonego rozwoju w dyrektywie ⁽¹¹⁾.

W przypadku gdy przeprowadzona ocena wykaże, że system spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju oraz wymogi dotyczące procedury oceny i uznania, Komisja zamierza:

- rozpocząć proces ⁽¹²⁾ prowadzący do przyjęcia decyzji Komisji,

⁽⁹⁾ Organizacje składające wniosek powinny wskazać o uznanie których kryteriów (lub związanych z nimi aspektów) wymienionych w art. 17 ust. 2–5 oraz których informacji, o których mowa w art. 18 ust. 3 akapit trzeci, w związku z przysługującą Komisji się ubiegają.

⁽¹⁰⁾ Zob. art. 18 ust. 4 akapit drugi. Organizacje składające wniosek powinny wskazać, czy system uwzględnia takie kwestie, czy nie.

⁽¹¹⁾ W zależności od możliwości, Komisja może nie być w stanie podjąć się tego zadania natychmiast, lecz ma zamiar wypełnić je najszybciej jak to tylko możliwe.

⁽¹²⁾ Włączając weń komitet ds. zrównoważonego charakteru biopaliw i biopłynów ustanowiony zgodnie z art. 25 ust. 2.

- uznać system niezależnie od źródła jego pochodzenia, tj. niezależnie od tego czy został on opracowany przez organizację rządową czy prywatną,
- uznać system nawet jeżeli inny uznany system obejmuje już ten sam typ surowca, obszar, itd.,
- z zasady uznawać system na najdłuższy dopuszczalny okres pięciu lat ⁽¹⁾,
- określać w decyzji, które spośród ustanowionych w dyrektywie kryteriów zrównoważonego rozwoju są uwzględnione w systemie,
- określać w decyzji, w odniesieniu do których spośród innych kwestii związanych z rozwojem zrównoważonym system zawiera rzetelne dane ⁽²⁾,
- odsyłać do decyzji w sprawie platformy Komisji na rzecz przejrzystości po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym.

Jeżeli ocena wykaże, że system nie spełnia wymogów, Komisja powiadamia o tym organizację składającą wniosek.

Komisja oczekuje, że zostanie powiadomiona, jeżeli po zakończeniu procedury uznania zakres systemu dobrowolnego ulegnie zmianie, która może wywrzeć istotny wpływ na podstawy stanowiące o fakcie uznania systemu. Komisja będzie wtedy mogła ocenić, czy system nadal może być uważany za uznany.

2.2. Wymogi procedury oceny i uznania

System dobrowolny powinien obejmować niektóre lub wszystkie kryteria zrównoważonego rozwoju zawarte w dyrektywie ⁽³⁾. System powinien obejmować system weryfikacji ⁽⁴⁾, którego wymogi są wymienione w niniejszej sekcji.

2.2.1. Zarządzanie dokumentacją

Aby uczestniczyć w systemie dobrowolnym, podmioty gospodarcze powinny:

- posiadać weryfikowalny system danych, na których opiera się składany przez nie wniosek,
- przechowywać wszelkie dane przez co najmniej pięć lat, oraz
- przyjąć na siebie obowiązek przygotowania wszelkich informacji koniecznych do zweryfikowania takich danych.

⁽¹⁾ Artykuł 18 ust. 6.

⁽²⁾ Przynajmniej w odniesieniu do tych, o których mowa w art. 18 ust. 4 akapit drugi.

⁽³⁾ Tamże, przypis 15.

⁽⁴⁾ Terminy kontrola/kontroler oraz weryfikacja/weryfikator są stosowane wymiennie w niniejszym komunikacie.

Takim weryfikowalnym systemem w normalnych warunkach powinien być system jakości opracowany w oparciu o pkt 2 i 5.2 modułu D1 („Zapewnienie jakości procesu produkcji”) w załączniku II do decyzji w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu ⁽⁵⁾.

2.2.2. Odpowiedni poziom niezależnej kontroli

Z zasady system dobrowolny powinien zapewniać możliwość skontrolowania podmiotów gospodarczych przed dopuszczeniem ich do uczestnictwa w systemie ⁽⁶⁾.

Dla potrzeb tego rodzaju kontroli można przeprowadzać „kontrolę grupową” – w szczególności w odniesieniu do drobnych producentów rolnych, organizacji producentów i spółdzielni. W takich przypadkach kontrola wszystkich zainteresowanych jednostek może być przeprowadzona w oparciu o wybrane jednostki ⁽⁷⁾, uwzględniając, tam gdzie to stosowne, odpowiednią normę opracowaną dla tego celu ⁽⁸⁾. Kontrole grupowe pod względem zgodności z kryteriami dotyczącymi terenów są możliwe jedynie wówczas, gdy przedmiotowe tereny są położone obok siebie i mają podobne właściwości. Kontrole grupowe dla celu obliczenia ograniczenia emisji gazów cieplarnianych są możliwe jedynie wówczas, gdy jednostki produkują podobne produkty w podobnym systemie produkcji.

Dodatkowo system dobrowolny powinien przewidywać regularne, przeprowadzane przynajmniej raz w roku, kontrole retrospektywne wybranych wniosków złożonych w ramach systemu ⁽⁹⁾. Za określenie takiej liczby wybranych jednostek służących jako próbka, która pozwoli uzyskać odpowiedni poziom wiarygodności, odpowiedzialni są kontrolerzy.

Do przeprowadzania obu typów kontroli, o których mowa powyżej, powinno się wyznaczyć kontrolera, który:

- jest spoza systemu: kontroli nie może przeprowadzać podmiot gospodarczy lub sam system,
- jest niezależny: kontrolerzy nie mogą być zaangażowani w działalność podlegającą kontroli oraz muszą być wolni od konfliktu interesów,
- posiada ogólne kwalifikacje: jednostka weryfikująca posiada ogólne kwalifikacje w zakresie przeprowadzania kontroli, oraz
- posiada odpowiednie kwalifikacje szczególne: kontrolerzy mają kwalifikacje konieczne do przeprowadzenia kontroli z uwzględnieniem kryteriów systemu.

⁽⁵⁾ Decyzja nr 768/2008/WE.

⁽⁶⁾ Możliwe są wyjątki od tej zasady ze względu na szczególny charakter niektórych systemów (przede wszystkim systemów, które obejmują wyłącznie wartości standardowe dla obliczania emisji gazów cieplarnianych); w tych przypadkach powinno to być jasno zaznaczone w momencie składania wniosku o uznanie systemu.

⁽⁷⁾ Za określenie takiej liczby wybranych jednostek służących jako próbka, która pozwoli uzyskać odpowiedni poziom wiarygodności, odpowiedzialni są kontrolerzy.

⁽⁸⁾ Np. norma P035 ustanawiająca wspólne wymogi dla certyfikacji grup producentów opracowana przez Międzynarodowy Sojusz na rzecz Społecznej i Ekologicznej Akredytacji i Etykietowania (International Social and Environmental Accreditation and Labelling Alliance).

⁽⁹⁾ Za każdym razem wybrana próbka powinna obejmować inne podmioty gospodarcze.

Systemy dobrowolne powinny wykazać we wnioskach o uznanie w jaki sposób zapewnią spełnienie tych wymogów przy wyborze kontrolera. Tabela 2 wymienia sposoby w jaki można wykazać spełnienie tych wymogów.

Byłoby wskazane, choć nie jest konieczne, aby kontrolerzy w miarę możliwości oraz tam, gdzie to stosowne, podlegali akredytacji w zależności od rodzajów zadań, jakie mają zrealizować ⁽¹⁾.

Tabela 2: Przykłady sposobów, w jakie można wykazać, że kontrolerzy spełniają wymogi

Atrybut kontrolera	Spełniony wymóg
Doświadczenie w przeprowadzaniu kontroli zgodnie z normą ISO ⁽¹⁾ 19011 ustanawiającą wytyczne dotyczące przeprowadzania audytów systemów jakości i/lub zarządzania środowiskiem naturalnym	— Niezależność — Kwalifikacje ogólne — Kwalifikacje szczególne związane z kryteriami ustanowionymi w dyrektywie oraz z innymi kwestiami środowiskowymi
Akredytacja zgodnie z normą ISO 14065 ustanawiającą wymogi dotyczące walidacji emisji gazów cieplarnianych oraz weryfikacji organów wykorzystywanych dla potrzeb akredytacji lub innych form uznania ⁽²⁾	— Niezależność — Kwalifikacje ogólne — Kwalifikacje szczególne związane ze stwierdzaniem emisji gazów cieplarnianych
Doświadczenie w przeprowadzaniu kontroli zgodnie z normą ISO 14064-3 ustanawiającą specyfikacje służące jako wytyczne w zakresie walidacji i weryfikacji stwierdzeń dotyczących emisji gazów cieplarnianych	— Niezależność — Kwalifikacje ogólne — Kwalifikacje szczególne związane ze stwierdzaniem emisji gazów cieplarnianych
Doświadczenie w przeprowadzaniu kontroli zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych (ISAE) 3000 w zakresie usług atestacyjnych innych niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych	— Niezależność — Kwalifikacje ogólne
Akredytacja zgodnie z Przewodnikiem ISO 65 ⁽³⁾ ustanawiającym ogólne wymogi dla jednostek akredytujących producentów wyrobów ⁽⁴⁾	— Niezależność — Kwalifikacje ogólne

⁽¹⁾ Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna.

⁽²⁾ Akredytacja przyznana zgodnie z tą normą często obejmuje jednocześnie akredytację przyznaną w ramach szczególnego „programu dotyczącego emisji gazów cieplarnianych” jak np. europejski system handlu uprawnieniami do emisji. W takim przypadku dodatkowe wymogi związane z tym programem nie muszą być uwzględnione dla celów niniejszej tabeli. Nie powinny natomiast być uwzględniane wymogi stojące w sprzeczności z wymogami dyrektywy.

⁽³⁾ Odpowiednikiem jest europejska norma EN 45011.

⁽⁴⁾ Akredytacja przyznana zgodnie z tą normą często obejmuje jednocześnie akredytację przyznaną w oparciu o szczególne wymogi, dotyczące np. produktu. W takim przypadku dodatkowe wymogi związane z tym programem nie muszą być uwzględniane dla celów niniejszej tabeli. Nie powinny być uwzględniane jeżeli stoją w sprzeczności z wymogami dyrektywy.

W skierowanych do Komisji wnioskach o uznanie należy wykazać, że kontrole będą odpowiednio zaplanowane, przeprowadzone oraz ujęte w sprawozdaniu. Zazwyczaj w tym celu kontroler:

- określa rodzaj prowadzonej przez podmiot gospodarczy działalności, która ma znaczenie dla kryteriów systemu,
- określa istotne dla kryteriów systemu, wykorzystywane przez podmiot gospodarczy systemy i ogólną organizację podmiotu, oraz sprawdza, czy zostały skutecznie wdrożone odpowiednie systemy kontroli,
- przyznaje co najmniej „ograniczony poziom zaufania” ⁽²⁾ w zależności od charakteru i stopnia złożoności działalności prowadzonej przez podmiot gospodarczy,
- na podstawie swojej wiedzy fachowej i w oparciu o informacje przedstawione przez podmiot gospodarczy analizuje zagrożenia, które mogłyby prowadzić do istotnych nieprawidłowości,

⁽¹⁾ Taka akredytacja byłaby przyznawana przez członków Międzynarodowego Forum Akredytacji przez organy, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 765/2008, lub przez organy, które zawarły dwustronną umowę w ramach Europejskiej Współpracy w dziedzinie Akredytacji (European Co-operation for Accreditation – EA).

⁽²⁾ „Ograniczony poziom zaufania” oznacza ograniczenie ryzyka do akceptowalnego poziomu stanowiącego podstawę dla sformułowania przez kontrolera opinii opartej na negacji: „w naszej ocenie nic nie zwróciło naszej uwagi każąc sądzić, że występują jakieś błędy”, natomiast „rozsądny poziom zaufania” sugeruje ograniczenie ryzyka do akceptowalnie niskiego poziomu stanowiącego podstawę dla sformułowania przez kontrolera opinii opartej na stwierdzeniu: „w naszej ocenie dane są wolne od istotnych nieprawidłowości” (zob. ISEA 3000).

- sporządza plan kontroli dostosowany do analizy ryzyka oraz do zakresu i stopnia złożoności prowadzonej przez podmiot gospodarczy działalności, oraz definiujący metody pobierania próbek, które zostaną wykorzystane w odniesieniu do działalności danego podmiotu gospodarczego,
- przeprowadza plan kontroli, gromadząc dane zgodnie ze zdefiniowanymi metodami pobierania próbek oraz wszelkie stosowne dodatkowe dowody, na podstawie których sporządza swoje ostateczne wnioski z kontroli,
- zwraca się do operatora o dostarczenie wszelkich brakujących danych lub o uzupełnienie brakujących sekcji w ramach ścieżek audytu, wyjaśnia różnice w danych lub weryfikuje wnioski lub obliczenia, przed sporządzeniem ostatecznych wniosków z kontroli.

2.2.3. System bilansu masy

Zazwyczaj łańcuch produkcji biopaliw i biopłynów składa się z wielu elementów, poczynając od pola uprawnego po dystrybucję paliwa. Surowce często ulegają przetworzeniu najpierw w produkty pośrednie, a następnie w produkty końcowe. Należy wykazać zgodność z wymogami dyrektywy w odniesieniu do produktu końcowego. W tym celu trzeba będzie poczynić założenia dotyczące surowców i/lub wykorzystywanych produktów pośrednich.

Metoda, za pomocą której łączy się informacje lub założenia dotyczące surowców lub produktów pośrednich z założeniami dotyczącymi produktów końcowych, jest znana pod nazwą łańcucha dowodowego. Łańcuch dowodowy zazwyczaj obejmuje wszystkie etapy od produkcji surowców aż do wprowadzenia paliw do obrotu. Metodą ustanowioną w dyrektywie dla potrzeb łańcucha dowodowego jest metoda bilansu masy⁽¹⁾.

Dla uznania systemu dobrowolnego konieczne byłoby przeprowadzenie weryfikacji metodą bilansu masy jednocześnie z weryfikacją prawidłowego przestrzegania kryteriów systemu⁽²⁾. W ramach takiej weryfikacji należałoby zweryfikować wszelkie dane lub systemy wykorzystywane w celu zapewnienia zgodności z wymogami systemu bilansu masy.

System bilansu masy oznacza⁽³⁾ system, w którym „właściwości dotyczące zrównoważonego rozwoju” zostają przypisane do poszczególnych „partii”. Właściwości dotyczące zrównoważonego rozwoju powinny na przykład obejmować:

- dane wykazujące zgodność z kryteriami zrównoważonego rozwoju określonymi w dyrektywie, oraz/lub
- oświadczenie, że wykorzystane surowce otrzymano w sposób, który spełnia zawarte w dyrektywie kryteria zrównoważonego rozwoju dotyczące terenów, oraz/lub
- wielkość emisji gazów cieplarnianych, oraz/lub

⁽¹⁾ Artykuł 18 ust. 1.

⁽²⁾ Tego rodzaju weryfikacja systemu dobrowolnego nie byłaby konieczna w przypadku, gdy obejmowałby on jedynie jeden element łańcucha produkcji (np. lokalizację produkcji surowca).

⁽³⁾ Zgodnie z art. 18 ust. 1.

- opis wykorzystanego surowca⁽⁴⁾; oraz/lub
- oświadczenie o treści: „proces produkcji otrzymał certyfikat typu X przyznany przez uznany system dobrowolny Y”, itp.

Właściwości dotyczące zrównoważonego rozwoju powinny zawierać informację na temat kraju pochodzenia surowca, z wyjątkiem biopłynów⁽⁵⁾.

Jeżeli pomieszczone⁽⁶⁾ są partie o różnych właściwościach dotyczących zrównoważonego rozwoju (lub pozbawione tych właściwości), mieszanka⁽⁷⁾ przypisuje się wielkości⁽⁸⁾ i właściwości dotyczące zrównoważonego rozwoju każdej partii. Jeżeli mieszanka zostaje podzielona, każdej wydzielonej z niej partii można przypisać którykolwiek z zestawów właściwości dotyczących zrównoważonego rozwoju⁽⁹⁾ (wraz z wielkościami), jednak w taki sposób, aby kombinacja wszystkich wydzielonych z mieszanki partii charakteryzowała się takimi samymi wielkościami przypisanymi do każdego z zestawów właściwości dotyczących zrównoważonego rozwoju jak sama mieszanka. „Mieszanka” może przyjąć dowolną formę, w ramach której partie w normalnych warunkach stykałyby się ze sobą fizycznie, jak np. w kontenerze, w zakładzie lub miejscu przetwórczym lub przeładunkowym (określonym jako obszar geograficzny o dokładnie wyznaczonych granicach, na terenie którego produkty mogą być mieszane).

Równowaga w systemie może być zapewniana w sposób ciągły w czasie, w takim przypadku nie powinien jednak występować „deficyt”, tj. sytuacja, w której w jakimkolwiek momencie wycofywano by więcej materiału o zrównoważonych właściwościach niż dodano. Ewentualnie równowagę można zapewniać w odpowiednich okresach czasu i regularnie ją kontrolować. W obu wypadkach należy opracować odpowiednie rozwiązania celem zapewnienia przestrzegania stanu równowagi.

2.3. Nietypowe systemy dobrowolne

Sekcja 2.2 opisuje wymogi, jakie Komisja ma zamiar poddać ocenie w celu uznania „typowego” dobrowolnego systemu, który bezpośrednio odnosi się do jednego z kryteriów określonych w dyrektywie, lub do większej ich liczby. „Nietypowe” systemy mogą przyjąć odmienne formy, jak np. mapy przedstawiające pewne obszary geograficzne, które spełniają, bądź nie, dane kryteria, narzędzia obliczeniowe umożliwiające ocenę ograniczenia emisji gazów cieplarnianych lub regionalne wartości pochodzących z rolnictwa emisji gazów cieplarnianych, dotyczące określonego surowca. W odniesieniu do tych systemów Komisja określi odpowiednie procedury oceny w momencie otrzymania wniosku o uznanie takiego systemu.

⁽⁴⁾ Np. aby powołać się na wartość standardową.

⁽⁵⁾ Zob. art. 7a ust. 1 lit. a) dyrektywy w sprawie jakości paliwa.

⁽⁶⁾ W przypadku gdy pomieszczone są partie o tych samych właściwościach dotyczących zrównoważonego rozwoju, dostosowuje się odpowiednio jedynie wielkość partii. Właściwości dotyczące zrównoważonego rozwoju są takie same wówczas, gdy wykorzystano takie same surowce oraz posłużono się „wartościami standardowymi” lub „rzeczywistymi wartościami regionalnymi”.

⁽⁷⁾ W odniesieniu do etapu przetwarzania lub w przypadku strat w produkcji należy zastosować odpowiednie współczynniki przeliczeniowe, aby odpowiednio dostosować wielkość partii.

⁽⁸⁾ Tak więc, jeżeli właściwości obejmują różne wielkości emisji gazów cieplarnianych, pozostają one rozdzielone; nie wolno wyprowadzać z tych liczb średniej w celu wykazania zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju.

⁽⁹⁾ Oznacza to, że w przypadku gdy „właściwość dotycząca zrównoważonego rozwoju” stanowi opis surowca, np. „rzepaku”, właściwość ta może różnić się od tego co naprawdę dana partia zawiera, np. mieszankę oleju rzepakowego i słonecznikowego.

Komisja rozważy wówczas, czy należy zastosować zasady i wymogi przedstawione powyżej, czy też należy zastosować inne podejście.

2.4. Aktualizacja

Może się okazać, że konieczna będzie pewna elastyczność, ponieważ dopiero w momencie przeprowadzania oceny rozpocznie się proces gromadzenia doświadczeń. Komisja może poddać przeglądowi ustanowioną w niniejszym dokumencie procedurę w oparciu o zgromadzone doświadczenia lub w zależności od rozwoju sytuacji na rynku, z uwzględnieniem prac przeprowadzonych przez organy normalizacyjne. W takich przypadkach Komisja ma zamiar zamieścić odpowiednie informacje na platformie na rzecz przejrzystości.

2.5. Systemy dobrowolne w odniesieniu do biopłynów

W przypadku biopłynów Komisja nie może jednoznacznie uznać dobrowolnego systemu za źródło rzetelnych danych w odniesieniu do kryteriów dotyczących terenów⁽¹⁾. Jeżeli jednak Komisja stwierdzi, że dobrowolny system zawiera rzetelne dane dotyczące biopaliw, zachęca ona państwa członkowskie, aby przyjęły takie systemy za odpowiednie również w odniesieniu do biopłynów.

2.6. Uznawanie umów dwu- i wielostronnych

Unia podejmuje starania, aby zawrzeć dwustronne lub wielostronne umowy z państwami trzecimi zawierające postanowienia dotyczące kryteriów zrównoważonego rozwoju równoważne przepisom niniejszej dyrektywy⁽²⁾. Taka umowa, po tym jak została zawarta, musiałaby zostać uznana dla celów dyrektywy, podobnie jak dzieje się to w przypadku systemu dobrowolnego⁽³⁾. W trakcie tego procesu można byłoby uwzględnić odpowiednie części sekcji 2.2.2.

3. WARTOŚCI STANDARDOWE

Dyrektywa zawiera „wartości standardowe”, które mogą być stosowane przez podmioty gospodarcze w celu wykazania zgodności z kryterium zrównoważonego rozwoju dotyczącym ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Powinno to ograniczyć obciążenie administracyjne podmiotów gospodarczych, ponieważ przedsiębiorstwa będą mogły posłużyć się wspomnianymi, już określonymi wartościami, zamiast obliczać rzeczywiste wartości⁽⁴⁾. Wartości standardowe zostały obliczone w sposób ostrożny, tak aby było mało prawdopodobne, że podmioty gospodarcze stosujące wartości standardowe będą ubiegały się o uznanie wartości lepszych od rzeczywistych. Wartości standardowe mogą być aktualizowane w zależności od postępów technicznych i naukowych⁽⁵⁾.

3.1. Wyjaśnienia dotyczące zasad obliczania wartości standardowych

Wartości standardowe podane w dyrektywie zostały opracowane na podstawie trzech elementów: zestawu danych

naukowych, metodologii określonej w dyrektywie⁽⁶⁾ oraz zasady pozwalającej na przekształcanie wartości typowych w wartości standardowe. Dane naukowe dotyczące poszczególnych ścieżek produkcji biopaliw i biopłynów są przetwarzane zgodnie z metodologią, tak aby opracować wartość typową dla danej ścieżki. Następnie stosuje się czynnik + 40 % w odniesieniu do emisji pochodzących z procesów technologicznych, tak aby przekształcić wartości typowe w ostrożne wartości standardowe. Takiego czynnika nie stosuje się w odniesieniu do emisji spowodowanych przez transport i dystrybucję, ponieważ ich wkład w całkowitą wielkość emisji jest niewielki⁽⁷⁾. Czynnika nie stosuje się również w odniesieniu do „uprawy”, ponieważ w tym przypadku kwestia ostrożnego obliczania została rozwiązana poprzez zastosowanie pewnych ograniczeń dotyczących stosowania wartości standardowych⁽⁸⁾.

3.2. Aktualizacja i dodawanie nowych wartości standardowych

Dane naukowe są zestawiane przez niezależnych ekspertów⁽⁹⁾ i publikowane na stronie WCB⁽¹⁰⁾. Wszelkie oparte na naukowych przesłankach uwagi dotyczące tych danych powinny być kierowane bezpośrednio do ekspertów, tak aby zweryfikowali oni w odpowiedni sposób dane w trakcie kolejnej aktualizacji⁽¹¹⁾.

Dyrektywa obejmuje zarówno:

- „ścieżki ogólne”, tj. ścieżki opisane pod względem rodzaju surowca i rodzaju produkowanego z niego biopaliwa lub biopłyn, jak np. w przypadku „etanolu z buraka cukrowego”, oraz
- „ścieżki szczególne”, tj. ścieżki opisane w sposób bardziej szczegółowy niż ścieżki ogólne, jak np. w przypadku „etanolu z pszenicy (słoma jako paliwo technologiczne w elektrociepłowni)”.

Komisja zamierza dodać wartości standardowe dla dodatkowych ścieżek ogólnych, jeżeli okaże się, że:

- mają one znaczenie dla rynku UE i istnieje przynajmniej jedna instalacja/ścieżka produkcji; lub, że jest to jedna ze ścieżek ogólnych jakie prawdopodobnie będą wykorzystywane w UE w najbliższej przyszłości, oraz
- w opinii niezależnych ekspertów istnieją odpowiednie dane o zadowalającej jakości i poziomie wiarygodności.

Przy dodawaniu ścieżek szczególnych Komisja ma zamiar brać pod uwagę dwa dodatkowe kryteria:

- kwestię, czy różnica pomiędzy wartościami standardowymi dla szczególnych i ogólnych ścieżek produkcji jest bardzo duża, oraz

⁽⁶⁾ Załącznik V, część C.

⁽⁷⁾ Por. art. 19 ust. 7 lit. a).

⁽⁸⁾ Artykuł 19 ust. 2–4.

⁽⁹⁾ Instytut Środowiska i Zrównoważonego Rozwoju Wspólnego Centrum Badawczego Komisji, jako część Konsorcjum JEC (składającego się ze Wspólnego Centrum Badawczego Komisji, zrzeszenia producentów samochodów na rzecz badań i rozwoju w Europie (EUCAR) oraz europejskiego zrzeszenia przedsiębiorstw petrochemicznych na rzecz środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa w branży rafinerijnej (CONCAWE)).

⁽¹⁰⁾ http://re.jrc.ec.europa.eu/biof/html/input_data_ghg.htm Komisja ma zamiar opublikować na platformie na rzecz przejrzystości arkusz przedstawiający metodę obliczania wartości standardowych na podstawie tych danych.

⁽¹¹⁾ Zob. motyw 83 dyrektywy w sprawie energii odnawialnej.

⁽¹⁾ Zob. art. 18 ust. 4 i wspomniany w nim art. 17 ust. 3–5.

⁽²⁾ Procedura zawierania umowy międzynarodowej przez Unię jest określona w art. 218 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

⁽³⁾ Artykuł 18 ust. 4.

⁽⁴⁾ Artykuł 19 ust. 1.

⁽⁵⁾ Artykuł 19 ust. 7.

— (w przypadku ścieżek szczególnych, których wartości standardowe dla ograniczenia emisji gazów cieplarnianych są mniejsze niż te same wartości obliczone dla ścieżki ogólnej) kwestię, czy według szacunków przynajmniej jedna dziesiąta zużycia ogółem w UE w ramach przedmiotowej ogólnej ścieżki produkcji biopaliwa lub biopłyну jest produkowana z wykorzystaniem praktyk prowadzących do emisji większej niż wartości standardowe dla tej ścieżki ogólnej.

Komisja nie zamierza wprowadzać wartości standardowych dla ścieżek szczególnych w podziale na pochodzenie geograficzne surowców lub miejsce produkcji biopaliw lub biopłyну, ale raczej z podziałem na poszczególne praktyki, technologie, itp.

Komisja ma zamiar aktualizować wartości standardowe lub, jeśli uzna to za stosowne, dodawać nowe co dwa lata, począwszy od 2010 r., a w przyszłości razem z wymaganym sprawozdaniem dotyczącym wartości standardowych dla przyszłych biopaliw⁽¹⁾, które Komisja jest zobowiązana złożyć w 2012 r. i następnie co dwa lata. Jeżeli jednak okaże się to konieczne, aktualizacja może również mieć miejsce wcześniej. Tymczasem Komisja oceni, czy opisane powyżej warunki włączenia ścieżek szczególnych zostały spełnione. Procedura, zgodnie z którą strony zainteresowane mogą proponować zmiany

w istniejących ścieżkach lub nowe ścieżki, jest taka sama jak procedura przesyłania uwag dotyczących danych (zob. powyżej).

4. WNIOSKI

W 2009 r. UE wprowadziła najbardziej wszechstronny i najnowocześniejszy system kryteriów zrównoważonego rozwoju obowiązujący na świecie. W niniejszym komunikacie Komisja przedstawia sposób, w jaki zamierza w nadchodzących latach wykorzystać dwa narzędzia opracowane w ramach systemu kryteriów zrównoważonego rozwoju w celu ograniczenia obciążenia administracyjnego podmiotów gospodarczych. Polegają one na ocenie i uznawaniu systemów dobrowolnych oraz umów dwu- i wielostronnych, oraz na dodawaniu i aktualizowaniu wartości standardowych. Powinno to usprawnić działanie systemu kryteriów zrównoważonego rozwoju. Systemy dobrowolne mogą wywrzeć większy wpływ na rynek towarowy niż biopaliwa i biopłyны, w efekcie ubocznym potencjalnie zwiększając zrównoważoną produkcję surowców rolnych. Umowy dwu- lub wielostronne mogłyby przyczynić się do jej dalszego zwiększenia. Komisja, która zapoczątkowała te procesy w ramach nowej polityki UE w zakresie energii odnawialnej, będzie również podejmowała starania na forach międzynarodowych zmierzające do propagowania kryteriów zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym.

⁽¹⁾ Określone w załączniku V część B i E; zob. art. 19 ust. 5.